

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1775 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 28 септември 2005 година

относно условия за достъп до газопреносни мрежи

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет¹,

след консултации с Комитета на регионите,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора²,

като имат предвид, че:

(1) Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ³ допринесе съществено за изграждането на вътрешен пазар на природен газ. На настоящия етап е необходимо в регулаторната рамка да се зложат структурни промени, посредством които да се премахнат останалите пречки пред окончателното изграждане на вътрешен пазар, и по-специално по отношение на търговията с природен газ. Необходимо е да се създадат допълнителни технически правила, особено по отношение на услуги за предоставяне на достъп на трети страни, принципи за механизми за разпределение на капацитет, процедури за управление на претоварване и изисквания за прозрачност.

(2) Опитът от внедряването и мониторинга на първата група от Насоки за добри практики, приети от Европейския газов регулаторен форум (наричан по-нататък „Форумът“) през 2002 г. сочи, че за цялостното внедряване на предвидените в Насоките правила във всички държави-членки и с оглед предоставяне и практическо прилагане на минимални гаранции за условия на равен пазарен достъп е необходимо тези правила да станат законово приложими.

(3) Втора група от общи правила, наречени „Втори насоки за добри практики“ бяха приети при срещата на Форума на 24 и 25 септември 2003 г. и целта на настоящия регламент е да утвърди, въз основа на тези насоки, основополагащи принципи и правила по отношение на достъпа до газопреносната мрежа и услуги, свързани с

---

¹ ОВ С 241, 28.9.2004 г., стр. 31.

² Становище на Европейския парламент от 20 април 2004 г. (ОВ С 104 Е, 30.4.2004 г., стр. 306), Обща позиция на Съвета от 12 ноември 2004 г. (ОВ С 25 Е, 1.2.2005 г., стр. 44), позиция на Европейския парламент от 8 март 2005 г. (все още непубликувана в *Официален вестник*) и Решение на Съвета от 12 юли 2005 г.

³ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 57.

достъпа на трети страни, управление на претоварване, прозрачност, балансираност и търговията с права за капацитет.

(4) Член 15 от Директива 2003/55/ЕО предвижда възможност за общ оператор на преносната и разпределителната системи. Поради това, правилата залегнали в тази директива не изискват промени в организацията на националните преносни и разпределителни системи, които отговарят на съответните разпоредби на Директива 2003/55/ЕО, и по-специално на член 15 от нея.

(5) Тръбопроводи с високо налягане, свързващи местни дистрибутори до газовата мрежа, и които не се използват предимно за местно разпределение, са включени в обхвата на настоящия регламент.

(6) Необходимо е да се определят критериите, съгласно които се определят тарифите за достъп до мрежата, за да се гарантира, че тарифите са изработени в съответствие с принципа за недискриминация, необходимостта от добре функциониращ вътрешен пазар, че се взема предвид необходимостта от надеждност на системата, че отразяват реално направени разходи, доколкото такива разходи са съотносими с тези на ефективен и структурно сравним мрежов оператор, че са прозрачни, като същевременно включват необходимата възвращаемост на инвестициите и, когато е приложимо, се вземат предвид и сравнителните тарифи на регулаторните органи.

(7) При изчисляване на тарифи за достъп до мрежи е от значение да се вземат предвид реално направени разходи, доколкото такива разходи са съотносими с разходите на ефективен и структурно сравним мрежов оператор и са прозрачни, като не по-малко важно е да се заложи подобаваща норма на възвращаемост на инвестициите и стимули за изграждане на нова инфраструктура. В това отношение и особено при наличието на ефективна конкуренция между отделните тръбопроводни системи, сравнителните тарифи на регулаторните органи също трябва да се вземат под внимание.

(8) Използването на пазарноосновани инструменти, като например търгове, за определяне на тарифите следва да е съвместимо с разпоредбите, предвидени в Директива 2003/55/ЕО.

(9) Необходимо е наличието на общ минимален пакет от услуги за достъп на трети страни, с което да се въведе в практиката общ минимален стандарт за достъп, валиден за цялата Общност и да се гарантира, че услугите за достъп на трети страни са в удовлетворителна степен съвместими, както и да се позволи използване на изгодите от добре функциониращ вътрешен пазар на природен газ.

(10) Позоваването на хармонизирани договори за транспортиране в контекста на недискриминиращ достъп до мрежата на операторите на преносни системи не означава, че условията на договорите за транспортиране на даден оператор на система от държава-членка следва да е идентичен с договорите на друг оператор на преносна система в същата или в друга държава-членка, освен ако няма минимални изисквания, които трябва да залегнат във всички договори за транспортиране.

(11) Управлението на натоварвания на мрежите при изпълнение на договорни ангажименти е важен въпрос при изграждането на вътрешния газов пазар. Необходимо

е разработване на общи правила, които да балансират необходимостта от освобождаване на неизползвани капацитет в съответствие с принципа „използвай или загуби”, и с правата на притежателите на капацитет да ги използват, когато е необходимо, като същевременно се подобрява ликвидността на обема.

(12) Макар физическото претоварване на мрежите понастоящем да е рядко срещан проблем в Общността, той може да възникне в бъдеще. Следователно е от значение да се изработи основен принцип за разпределение на капацитет при претоварване при възникване на подобни обстоятелства.

(13) За да получат ефективен достъп до газовите мрежи, потребителите на мрежите се нуждаят от информация и най-вече от информация относно техническите изисквания и наличния капацитет, която да им позволи да използват бизнес възможностите, възникващи в рамките на вътрешния пазар. Необходими са общи минимални стандарти по отношение на изискванията за прозрачност. Публикуването на информация може да се извършва по различни начини, в това число и в електронен вид.

(14) Недискриминиращите и прозрачни газови балансиращи системи, експлоатирани от оператори на преносни системи са важни механизми, особено за новонавлизащите участници на пазара, които вероятно биха изпитали по-големи затруднения при балансиране на общия си търговски портфейл в сравнение с дружествата с установени позиции на даден пазар. Затова е необходимо да се създадат правила, които да гарантират, че операторите на преносни системи експлоатират тези механизми в съответствие с условията за недискриминиращ, прозрачен и ефективен достъп до мрежата.

(15) Търговията с основни права на капацитет е важна част от създаването на конкурентен пазар и осигуряване на ликвидност. Ето защо настоящият регламент установява основните правила по този въпрос.

(16) Необходимо е да се предприемат мерки, които да гарантират, че предприятията, придобиващи права за капацитет са в състояние да ги продават на други лицензирани предприятия с оглед постигане на подходящи нива на ликвидност на пазара за капацитет. Все пак този подход няма да пречи на дадена система, в която за определен период възникнат неизползвани капацитет, определени на национално ниво, да ги предложи отново на пазара и да продаде такива капацитет на база непрекъсната доставка.

(17) Националните регулаторни органи предприемат мерки, с което да гарантират спазване на правилата по настоящия регламент и насоките, приети съгласно него.

(18) В Насоките, приложени към настоящия регламент, са определени специфични подробни правила въз основа на втората група от насоките за добри практики. Когато е необходимо, правилата ще се променят с течение на времето, като се вземат под внимание различията между националните газови системи.

(19) Когато предлага промени в насоките, предвидени в приложение към настоящия регламент, Комисията трябва да осигури предварителни консултации и запознаване с насоките на всички заинтересовани страни, представени от професионалните организации и на държавите-членки в рамките на Форума, като следва да поиска

съответния принос от страна на Европейската група на регулаторите в секторите на електроенергията и природния газ.

(20) От държавите-членки и компетентните национални органи се изисква да предоставят на Комисията необходимата информация. Информацията от това естество следва да се третира като поверителна от Комисията.

(21) Настоящият регламент и насоките, приети в съответствие с него, не могат да противоречат на прилагането на правилата на Общността в областта на конкуренцията.

(22) Мерките, необходими за изпълнението на настоящия регламент следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г., в което се посочват процедурите за осъществяване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията⁴.

(23) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно установяване на честни правила за условията за достъп до газопреносните системи, не може да бъде осъществена в пълна степен от държавите-членки и поради мащаба и ефекта от тези дейности е по-добре да се осъществи на равнището на Общността, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа за субсидиарност, както е предвидено в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, съгласно същия член, настоящият регламент не се простира извън най-необходимото за постигане на целта,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящият регламент цели определянето на правила за недискриминиращи условия за достъп до газопреносни системи, като взема предвид особеностите на националните и регионални пазари с оглед обезпечаване на доброто функциониране на вътрешния газов пазар.

Тази цел включва определяне на хармонизирани принципи за тарифи или методики, въз основа на които се извършват тарифните изчисления, за достъп до мрежата, установяване на услуги за достъп на трети страни и хармонизирани принципи за разпределение на капацитета, управление на претоварване, определяне на изисквания за прозрачност, правила за балансиране, такси при дисбаланс и улесняване на търговията на капацитет.

2. Държавите-членки могат да назначат организация или орган, създадени в съответствие с Директива 2003/55/ЕО, с цел осъществяване на една или повече от функциите, които принципно се осъществяват от оператора на преносната система, като отговарят на изискванията по настоящия регламент.

Член 2

---

⁴ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

Определения

1. По смисъла на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1. „Пренос” означава транспортиране на природен газ през мрежи, съставени предимно от тръбопроводи с високо налягане, различни от добивните тръбопроводни мрежи и различни от тръбопроводните мрежи, използвани предимно в контекста на локално разпределение на природен газ, с оглед пренос до потребители, без да се включва самата доставка;
2. „Договори за транспортиране” означава договор, който операторът на преносна система е сключил с потребител на мрежата с оглед извършване на пренос;
3. „Капацитет” означава максималния поток, изразен в обикновени кубически метри за времева единица или в енергийна единица за времева единица, на който има право потребителя на мрежата съгласно разпоредбите на договора за транспортиране;
4. „Неизползван капацитет” означава фиксиран капацитет, който мрежовият потребител е придобил по силата на договор за транспортиране, но който потребителят не е заявил в рамките на крайния срок, определен в договора;
5. „Управление на претоварване” означава управление на капацитетите за пренос на оператора на преносна система с оглед оптимално и максимално използване на техническия капацитет и навременно откриване на точки на бъдещо претоварване и насищане;
6. „Вторичен пазар” означава пазар на капацитети, търгувани по начин, различен от търгуване на първичния пазар;
7. „Заявка” означава предварителен доклад от потребител на мрежата към оператора на преносна система относно реалния газопоток, който той възнамерява да вкара или изтегли от системата;
8. „Коригираща заявка” означава последващ доклад, с който се коригира първоначалната заявка;
9. „Надеждност на системата” означава всяка ситуация по отношение на преносна мрежа, в това число необходимите съоръжения за пренос, в които налягането и качеството на природния газ се поддържа в рамките на минимални и максимални граници, зададени от оператора на преносната система, така че преносът на природен газ да бъде гарантиран от техническа гледна точка;
10. „Балансиращ период” означава период, в рамките на който отвеждането на дадено количество природен газ, изразено в енергийни единици, трябва да бъде компенсирано от всеки потребител на мрежата посредством вливане на същото количество природен газ в преносната мрежа в съответствие с договора за транспортиране или кодекса на мрежата;

11. „Потребител на мрежа” означава клиент или потенциален клиент на оператора на преносна система, както и самите оператори на преносни системи, доколкото е необходимо да изпълняват функции, свързани с пренос;
  12. „Услуги с прекъсване” означава услуги, предлагани от оператора на преносната система въз основа на капацитет с прекъсване;
  13. „Капацитет с прекъсване” означава газов капацитет за пренос, чийто пренос може да бъде прекъсван от оператора на преносна система съгласно условията, залегнали в договора за транспортиране;
  14. „Дългосрочни услуги” означава услуги, предлагани от оператора на преносна система, с продължителност от една или повече години;
  15. „Краткосрочни услуги” означава услуги, предлагани от оператора на преносна система, с продължителност по-малка от една година;
  16. „Фиксиран капацитет” означава капацитет за пренос на газ, чийто непрекъсваем пренос е гарантиран от операторът на преносна система по силата на сключен договор;
  17. „Фиксирани услуги” означава услуги, предоставяни от оператора на преносна система във връзка с фиксиран капацитет на пренос;
  18. „Технически капацитет” означава максималния фиксиран капацитет, който операторът на преносна система може да предложи на потребителите на мрежата, като вземе под внимание надеждността на системата и експлоатационните изисквания на преносната мрежа.
  19. „Договорен капацитет” означава капацитет, който операторът на преносна система е предоставил на даден потребител на мрежата съгласно договор за транспортиране;
  20. „Наличен капацитет” означава онази част от техническия капацитет, която операторът на преносна система не е предоставил на потребител и е все още налична за системата в дадения момент;
  21. „Договорно претоварване” означава обстоятелства, при които нивото на търсене на фиксиран капацитет надхвърля техническия капацитет;
  22. „Първичен пазар” означава пазара на капацитет, търгуван директно от оператора на преносната система;
  23. „Физическо претоварване” означава обстоятелства, при които нивото на търсене на реални доставки в определен момент надхвърля техническия капацитет;
2. Определенията, съдържащи се в член 2 от Директива 2003/55/ЕО, които се отнасят до приложението на настоящия регламент, също се прилагат с изключение на определението за пренос в параграф 3 от този член.

Член 3

Тарифи за достъп до мрежата

1. Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, които операторите на преносни системи прилагат, и които се одобряват от регулаторните органи съгласно член 25, параграф 2 от Директива 2003/55/ЕО, както и тарифите, публикувани съгласно член 18, параграф 1 от същата директива, трябва да бъдат прозрачни, да вземат предвид необходимостта от надеждност на системата и нейните подобрения и да отразяват реално направени разходи, доколкото такива разходи съответстват на разходи, направени от ефективен и структурно сравним оператор на мрежа, да са прозрачни, като същевременно включват подобаваща норма на възвращаемост на инвестициите и, когато е приложимо, да вземат под внимание сравнителните тарифи, определени от регулаторните органи. Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, се прилагат недискриминиращо.

Държавите-членки имат право на решение, съгласно което тарифите да се определят на базата на пазарни инструменти, например търгове, при условие че подобни договорености и приходите от тях са одобрени от регулаторните органи.

Тарифите или методиките за тяхното изчисление подпомагат ефективната търговия с природен газ и конкуренцията в сектора, като същевременно се предотвратява взаимно субсидиране между мрежови потребители и се осигуряват стимули за инвестиции, както и се поддържа или създава свързано функциониране на преносните мрежи.

2. Тарифите за достъп до мрежата няма да водят до ограничаване на пазарната ликвидност, нито до изкривявания в трансграничната търговия между различните преносни системи. В случай, че различията в тарифните структури или балансиращи механизми пречат на търговията между преносните системи и независимо от член 25, параграф 2 от Директива 2003/55/ЕО, операторите на преносни системи, в близко сътрудничество със съответните национални органи, активно работят за уеднаквяване на тарифните структури и принципите за определяне на такси, в това число и по отношение на балансирането.

Член 4

Услуги за достъп на трети страни

1. Операторите на преносни системи:

а) предлагат услуги на всички потребители на мрежата, без да упражняват дискриминация. В частност, когато оператор на преносна система предлага една и съща услуга на различни клиенти, то той ги предлага по силата на еднакви договорни условия, като използва хармонизирани договори за транспортиране или общия кодекс на съответната мрежа, одобрен от компетентния орган в съответствие с процедурата, предвидена в член 25 от Директива 2003/55/ЕО;

б) предоставят на трети страни услуги за достъп както за фиксирани, така и за доставки с прекъсване. Цената на услугата за пренос на доставки с прекъсване отразява вероятността от прекъсване на доставката.

в) предлага на потребителите на мрежата както дългосрочни, така и краткосрочни услуги;

2. Договорите за транспортиране, подписани с дати, различни от стандартните или с по-кратка продължителност от стандартните годишни договори за транспортиране, не могат да доведат до произволно повишаване или понижаване на тарифите и да не отразяват пазарната стойност на услугата, в съответствие с принципите, определени в член 3, параграф 1.

3. Когато е приложимо, услугите за достъп на трети страни могат да се извършват при условията на подходящи гаранции от страна на мрежовите потребители по отношение на тяхната кредитоспособност. Такива гаранции няма да водят до създаване на неоправдани бариери за навлизане на пазара и следва да са недискриминиращи, прозрачни и съразмерни.

Член 5

Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и процедури за управление на претоварване

1. Максималният капацитет във всички важни точки, определени в член 6, параграф 3 се предоставят на всички пазарни участници, като се взема под внимание надеждността на системата и ефективното функциониране на мрежата.

2. Операторите на преносни системи прилагат и публикуват недискриминиращи и прозрачни механизми за разпределение на капацитет, които:

а) осигуряват подходящи икономически сигнали за ефективното и максимално използване на техническата мощност и насърчават инвестиции в изграждане на нови инфраструктурни съоръжения;

б) са съвместими с пазарните механизми, включително спот пазари и електронна борса, като същевременно са гъвкави и способни за приспособяване към променящите се пазарни обстоятелства;

в) са съвместими със системите за мрежови достъп на държавите-членки.

3. Когато операторите на преносни системи сключат нови договори за транспортиране или предоговорят съществуващи договори, тези договори вземат под внимание следните принципи:

а) в случай на претоварване при изпълнение на договорен капацитет, операторите на преносни системи предлагат неизползвания капацитет на първичния пазар на база един ден предварително и при режим на прекъсване на доставките;

б) потребители на мрежата, които желаят да препродадат или преотстъпят неизползван договорен капацитет на вторичния пазар, имат право да го направят. Държавите-членки имат право да изискат нотификация или информиране на оператора на преносна система от мрежовите потребители.

4. Когато капацитет, договорен съгласно съществуващ договор за транспортиране, остане неизползван и възникне претоварване при изпълнение на договорен капацитет, операторите на преносни системи прилагат параграф 3, освен в случаите, в които това би довело до нарушаване на изискванията на съществуващите договори за транспортиране. Когато това би довело до нарушаване на съществуващите договори за транспортиране, операторите на преносни мрежи, след консултации с компетентните органи, подават искане към мрежовия потребител за предлагане на неизползвания капацитет на вторичния пазар в съответствие с параграф 3.

5. В случай, че е налице физическо претоварване, операторът на преносна система или, когато е приложимо регулаторните органи, прилагат недискриминиращи и прозрачни механизми за разпределение на капацитета.

Член 6

Изисквания за прозрачност

1. Операторите на преносни системи оповестяват публично подробна информация относно услугите и условията, които предлагат, ведно с техническата информация, необходима на потребителите да получат ефективен мрежови достъп.

2. С цел гарантиране на прозрачни, обективни и недискриминиращи тарифи и подпомагане ефективното използване на газовата мрежа, операторите на преносни системи или съответните национални органи публикуват информация с необходимите и достатъчни подробности за тарифите, тяхното ценообразуване, методика и структура.

3. За предоставяните услуги, всеки оператор на преносна система оповестява публично информация за техническия капацитет, договорения и наличен капацитет, като редовно и периодично осигурява информация в цифри за всички важни точки, в това число входни и изходни, като информацията се представя в стандартизиран, удобен за ползване начин.

4. След консултации с мрежовите потребители, компетентните органи одобряват съответните точки от преносната система, за които се представя информация публично.

5. В случай, че оператор на преносна мрежа счете, че няма право да оповестява публично определена информация от съображения за поверителност, следва да потърси одобрение от компетентните органи за ограничено публикуване на информация по отношение на точката или точките, за които става въпрос.

Компетентните органи дават или отказват одобрение като разглеждат всеки случай сам за себе си и вземат под особено внимание необходимостта да се уважи основателно искане за запазване на търговска тайна, както и целта за създаване на конкурентен вътрешен газов пазар. Ако бъде дадено такова одобрение, наличния капацитет се оповестяват без да се посочва информация в цифри, която би накърнила поверителността.

Одобрението, упоменато в настоящия параграф, не се дава, когато три или повече мрежови потребители са договорили капацитет в една и съща точка.

6. Операторите на преносни системи винаги представят информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент по информативен, количествено ясен и лесен за използване начин, без да упражняват дискриминация.

Член 7

Правила за балансиране и такси при дисбаланс

1. Правилата за балансиране се съставят по честен, недискриминиращ и прозрачен начин и се основават на обективни критерии. Правилата за балансиране отразяват реалните системни нужди, като вземат под внимание ресурсите, с които разполага операторът на преносна система.

2. В случай на незапарно основани балансиращи системи, нивата на толеранс се разработват така, че да отразят сезонността или да предвидят ниво на толеранс по-високо от нивото, определено при сезонност и да отразява действителните технически възможности на преносната система. Нивата на толеранс отразяват реалните потребности на системата, като вземат под внимание ресурсите, с които разполага операторът на преносна система.

3. Таксите при дисбаланс отразяват възможно най-точно разходите, като същевременно осигуряват подходящи стимули за потребителите на мрежата да балансират подаването и изтеглянето на газ от системата. Целта на таксите е да предотвратят взаимно субсидиране между потребители на мрежата и не бива да водят до пречки при влизане на нови участници на пазара.

Методиката за изчисляване на такси при дисбаланс, както и окончателните тарифи се оповестяват публично от компетентните органи или от оператора на преносната система, както е уместно.

4. Операторите на преносни мрежи имат право да налагат наказателни такси на мрежови потребители, които не поддържат баланс между количествата подаден и изтеглен газ от преносната система съгласно правилата за балансиране, упоменати в параграф 1.

5. Наказателни такси, които надвишават действителните разходи по балансиране, доколкото такива разходи съответстват на разходите на ефективен и структурно сравним оператор и са прозрачни, се вземат под внимание при изчисляване на тарифите, така че да стимулират поддържане на баланс и подлежат на одобрение от компетентните органи.

6. С цел да подпомогне мрежовите потребители да предприемат навременни корективни действия, операторите на преносни системи предоставят достатъчна, навременна и надеждна он-лайн информация по отношение на балансиращия статус на потребителите на мрежата. Нивото на предоставената информация отразява нивото на информация, с която разполага операторът на преносната система. Ако има такива, таксите за предоставяне на такава информация подлежат на одобрение от компетентните органи и се оповестяват публично от оператора на преносната система.

7. Държавите-членки предприемат мерки, чрез които да гарантират стремежа на операторите на преносни системи да хармонизират режимите на балансиране и да усъвършенстват структурите и нивата на таксите за балансиране с цел подпомагане на търговията с газ.

Член 8

Търгуване на права за капацитет

Всеки оператор на преносна система предприема разумни мерки, чрез които да позволи правата за капацитет да се търгуват свободно и да подпомогне такава търговия. Всеки оператор разработва хармонизирани договори за транспортиране и процедури на първичния пазар с цел насърчаване на вторична търговия на капацитет и признава прехвърлянето на първични права за капацитет, когато бъде нотифициран от потребители на мрежата. Хармонизираните договори и процедури се предоставят на вниманието на регулаторните органи.

Член 9

Насоки

1. Когато е приложимо, насоките, уреждащи минимална степен на необходима хармонизация за постигане целите на настоящия регламент, определят:

- а) подробности относно услуги за достъп на трети страни, в това число, характера, продължителността и други изисквания за тези услуги, в съответствие с член 4;
- б) подробности относно принципите, на които се базират механизмите за разпределение на капацитет и относно прилагането на процедурите за управление на претоварване в случаи на претоварване при изпълнение на договорни задължения, в съответствие с член 5;
- в) подробности относно определянето на техническата информация, необходима на мрежовите потребители да получат ефективен достъп до системата и определяне на всички важни точки по отношение на изискванията за прозрачност, в това число информацията, която трябва да се публикува във всички важни точки и графика, съгласно който се публикува тази информация, в съответствие с член 6.

2. Насоките по въпросите, изброени в параграф 1, са посочени в приложението. Те могат да бъдат променени от Комисията; като това се осъществява в съответствие с процедурата, упомената в член 14, параграф 2.

3. Прилагането и поправките на насоките, приети по силата на настоящия регламент, отразяват различията между отделните национални газови системи и поради това няма да изискват унифицирани подробни условия относно достъп на трети страни на нивото на Общността. Въпреки това, те могат да определят спазването на минимални изисквания с цел установяване на недискриминиращи и прозрачни условия за достъп до мрежата, необходими за вътрешния газов пазар, които могат в последствие да се прилагат независимо от различията между националните газови системи.

Член 10

Регулаторни органи

При изпълнение на отговорностите си, определени чрез настоящия регламент, регулаторните органи на държавите-членки, създадени съгласно член 25 от Директива 2003/55/ЕО предприемат мерки, с които обезпечават изпълнението на настоящия регламент и насоките, приети съгласно член 9 от Регламента.

Когато е необходимо, си сътрудничат помежду си и с Комисията.

Член 11

Предоставяне на информация

При поискване, държавите-членки и регулаторните органи предоставят на Комисията цялата информация, необходима за целите на член 9.

Комисията определя разумни срокове, в рамките на които информацията трябва да бъде предоставена, като взема под внимание сложността на изискваната информация и доколко е спешно нейното получаване.

Член 12

Право на държавите-членки да въведат по-подробни мерки

Настоящият регламент не накърнява правата на държавите-членки да поддържат или въвеждат мерки, които съдържат по-подробни разпоредби от разпоредбите, установени в настоящия регламент и насоките, упоменати в член 9.

Член 13

Наказателни мерки

1. Държавите-членки определят правила за налагане на наказателни мерки, приложими при нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент и предприемат всички необходими стъпки, чрез които да осигурят тяхното налагане. Наказателните мерки трябва да бъдат ефективни, съразмерни и да предотвратяват повторно нарушение. Държавите-членки нотифицират Комисията за тези разпоредби не по-късно от 1 юли 2006 г., като я нотифицират незабавно и за всяка последвала промяна в тях.

2. Наказателните мерки, уредени в параграф 1, няма да са предмет на наказателното право.

Член 14

Процедура на Комитета

1. Комисията се подпомага от Комитет, създаден съгласно член 30 от Директива 2003/55/ЕО.

2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, които имат отношение към разпоредбите на член 8 от него.

Срокът, упоменат в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на 3 месеца.

3. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 15

Доклад на Комисията

Комисията наблюдава изпълнението на настоящия регламент. В доклада си съгласно член 31, параграф 3 от Директива 2003/55/ЕО, Комисията докладва и относно опита по прилагането на регламента. В частност, докладът следва да проучи дали прилагането на регламента е довело до установяване на недискриминиращи и отразяващи направените разходи условия за мрежови достъп до газопреносните мрежи, с което да се увеличи избора на крайния потребител в условията на добре функциониращ вътрешен пазар и да се постигне дългосрочна сигурност на доставките. Ако е необходимо, докладът се придружава от подходящи предложения и/или препоръки.

Член 16

Дерогации и освобождаване

Настоящият регламент не се отнася до:

а) газопреносни системи в държавите-членки за периода на освобождаване, предоставено съгласно член 28 от Директива 2003/55/ЕО; държавите-членки, на които е предоставено освобождаване съгласно член 28 от Директива 2003/55/ЕО могат да кандидатстват пред Комисията за временно освобождаване от прилагане на настоящия регламент, за период до две години от датата, на която изтича освобождаването, упоменато в настоящата буква;

б) междусистемни връзки между държави-членки и значителни увеличения на капацитета в съществуващи инфраструктурни съоръжения и модификации на такива инфраструктурни съоръжения, които способстват за разработването на нови източници на доставки на газ, съгласно определенията в член 22, параграфи 1 и 2 от Директива 2003/55/ЕО, които са освободени от разпоредбите на членове 18, 19, 20 и член 25, параграфи 2, 3 и 4 от тази директива за периода, през който са освободени от разпоредбите, упоменати в настоящата алинея; или

в) преносни системи за природен газ, на които е предоставена дерогация съгласно член 27 от Директива 2003/55/ЕО.

Член 17

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на 20-тия ден след датата на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 юли 2006 г. с изключение на второто изречение от член 9, параграф 2, което се прилага от 1 януари 2007 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 28 септември 2005 година.

За Европейския парламент:
Председател
J. Borrell FONTELLES

За Съвета:
Председател
D. ALEXANDER

ПРИЛОЖЕНИЕ

НАСОКИ ОТНОСНО

1. Услуги за достъп на трети страни
2. Принципи, на които се основават механизмите за разпределение на капацитет, процедури за управление на претоварване и тяхното приложение в случай на претоварване в резултат на изпълнение на договорни задължения

3. Определяне на техническата информация, необходима на мрежовите потребители да получат ефективен достъп до системата, определяне на всички важни точки във връзка с изискванията за прозрачност и информацията, която трябва да се оповестява във всички важни точки и графика, според който се публикува тази информация

1. Услуги за достъп на трети страни

- (1) Операторите на преносни системи предлагат услуги за пренос на фиксиран капацитет и на капацитет с прекъсване за минимален срок от един ден.
- (2) Хармонизираните договори за транспортиране и общите мрежови кодекси се съставят така, че да подпомогнат търговията и повторното използване на капацитет, договорени от потребителите на мрежата без това да пречи на освобождаването на капацитет.
- (3) Операторите на преносни системи разработват мрежови кодекси и хармонизирани договори след съответни консултации с мрежови потребители.
- (4) Операторите на преносни системи внедряват стандартни процедури за заявки и коригиращи заявки. Те разработват информационни системи и средства за електронна комуникация, чрез което да осигурят адекватни информационни данни на потребителите на мрежата и да опростят транзакциите, например, заявки, договаряне на капацитет и прехвърляне на права за капацитет между потребителите на мрежата.
- (5) Операторите на преносни системи хармонизират процедурите за официални искания и времето за даване на отговор в съответствие с най-добрите практики в сектора, с цел свеждане до минимум на времето за реагиране. Обезпечават и системи за он-лайн заявки на капацитет и потвърждение на екран и процедури за заявяване и коригиране на заявките не по-късно от 1 юли 2006 г. след консултации със съответните мрежови потребители.
- (6) Операторите на преносни системи няма да събират допълнителни такси от мрежовите потребители за искане на информация и транзакции, свързани с договорите за транспортиране и такива, които се извършват съгласно стандартни правила и процедури.
- (7) Операторите могат да събират допълнителни такси при искания за информация, за които се правят извънредни или прекомерни разходи, например при

предпроектни проучвания, при условие че такива такси могат да бъдат надлежно обосновани.

- (8) Операторите на преносни системи си сътрудничат с други оператори на преносни системи при координиране на поддръжката на съответните системи с цел свеждане до минимум на прекъсванията в преносните услуги, предоставяни на мрежови потребители и на оператори на преносни системи в други райони и с цел осигуряване на равни изгоди по отношение на сигурността на доставката, включително по отношение на транзита.
- (9) Поне веднъж годишно до предварително определен краен срок, операторите на преносни системи публикуват всички планирани периоди за профилактика, които могат да засегнат правата на мрежовите потребители, произтичащи от договори за транспортиране, както и съответната експлоатационна информация с подходящо предварително известие. Това включва навременно и недискриминиращо публикуване на всички промени в планираните периоди на профилактика веднага щом операторът на преносна система разполага с подобна информация. По време на профилактиката, операторите на преносни системи редовно публикуват актуализирана информация с подробности, очаквана продължителност и ефекти от профилактиката.
- (10) Операторите на преносни системи поддържат и при поискване предоставят на компетентните органи ежедневен запис на дейностите от профилактиката и прекъсвания на подавания поток, които са възникнали. Информация се предоставя при поискване и на страните, засегнати от такива прекъсвания.

2. Принципи, въз основа на които се изграждат механизмите за разпределение на капацитет, процедури за управление на претоварване и тяхното прилагане в случай на претоварване при изпълнение на договорен капацитет

2.1. Принципи, въз основа на които се изграждат механизмите за разпределение на капацитет, процедури за управление на претоварване

- (1) Механизмите за разпределение на капацитет и процедурите за управление на претоварване подпомагат създаването на конкуренция и ликвидна търговия на капацитет и са съвместими с пазарни механизми, в това число спот пазари и електронна борса. Следва да са гъвкави и лесно да се приспособяват към променящите се пазарни условия.
- (2) Тези механизми и процедури се изработват като се вземат под внимание надеждността на съответната система и сигурността на доставките.
- (3) Тези механизми и процедури няма да затрудняват навлизането на нови пазарни участници и няма да създават бариери за навлизане на пазара. Те няма да пречат на ефективната конкуренция на пазарните участници, в това число тепърва навлизащи на пазара дружества и дружества с малък пазарен дял.
- (4) Механизмите и процедурите осигуряват подходящи икономически сигнали за ефективно и оптимално използване на техническия капацитет и насърчават инвестициите в нови инфраструктурни съоръжения.

- (5) Мрежовите потребители биват информирани за типа обстоятелства, които могат да повлияят върху наличността на договорения капацитет. Информацията за прекъсване трябва да отразява нивото на информация, с която операторът на преносната система разполага.
- (6) Ако възникнат трудности за изпълнение на договорни задължения за доставка по причини, свързани с надеждността на системата, операторите на преносни системи нотифицират мрежовите потребители и търсят незабавно недискриминиращо разрешение на проблема.

Операторите на преносни системи се консултират с мрежовите потребители относно процедурите преди тяхното внедряване и ги съгласуват с регулаторния орган.

2.2. Процедури за управление на претоварване в случай на претоварване при изпълнение на договорни задължения

- (1) В случай, че договорен капацитет остане неизползван, операторите на преносни системи предлагат капацитета на първичния пазар на база доставки с прекъсване чрез договори с различна продължителност, в случай че този капацитет не бъде предложен на вторичния пазар от съответния мрежови потребител на разумна цена.
- (2) Приходите от освободен капацитет на прекъсваема база се разделят съгласно правила, определени или одобрени от съответния регулаторен орган. Тези правила са съвместими с изискванията за ефективно и ефикасно използване на системата.
- (3) Съответният регулаторен орган може да определи разумна цена за освободен капацитет на прекъсваема база като се вземат предвид възникналите специфични обстоятелства.
- (4) Когато е уместно, операторите на преносни системи полагат усилия да предложат на пазара поне част от неизползвания капацитет като фиксиран капацитет.

3. Определяне на техническата информация, необходима на мрежовите потребители за получаване на ефективен достъп до системата, определяне на изисквания за прозрачност във всички важни точки; информация, която се публикува във всички точки и графика, съгласно който се публикува такава информация.

3.1. Определяне на техническата информация, необходима на мрежовите потребители за получаване на ефективен достъп до системата

Операторите на преносни системи публикуват минимум следната информация относно своите системи и услуги:

- a) подробно и пълно описание на различните предлагани услуги и тяхната цена;

- б) различните видове договори за транспортиране за извършване на услугите и ако е приложимо, кодекса на мрежата и/или стандартните условия, определящи правата и задълженията на всички мрежови потребители, в това число хармонизирани договори за транспортиране и други приложими документи;
- в) приложимите хармонизирани процедури при използване на преносната система, включително определения на ключови термини;
- г) разпоредби за разпределение на капацитет, управление на натоварване, процедури за предотвратяване на презапаяването и повторната употреба.
- д) приложимите правила при търгуване на капацитет на вторичния пазар, при които операторът на преносна система е насрещна страна по сделката;
- е) ако е приложимо, нивата на гъвкавост и толеранс, включени в услуги по транспортиране и други услуги без допълнителни такси, както и всички предлагани изключения и съответните такси;
- ж) подробно описание на газовата система на оператора на преносната система, посочващо всички важни точки, които осигуряват връзката на системата с тази на други оператори на преносни системи и/или газовата инфраструктура, например за втечен природен газ (*LNG*) и инфраструктура, необходима за предоставяне на спомагателни услуги, съгласно определенията по член 2, параграф 14 от Директива 2003/55/ЕО;
- з) информация относно качеството на газта и изискванията за налягане;
- и) приложимите правила за връзка със системата, експлоатирана от оператора на преносната система;
- й) всяка информация, представена навреме, относно предложени и/или действителни промени в услугите и условията, в това число изброените по-горе в букви а) - и).

3.2. Определяне на изискванията за прозрачност във всички важни точки

Понятието важни точки включват минимум:

- а) всички входящи точки към мрежата, експлоатирана от оператора на преносната система;
- б) най-важните изходни точки и изходни зони, покриващи най-малко 50 % от общия изходен обем на мрежата на даден оператор на преносна мрежа, включително всички изходни точки или изходни зони, покриващи повече от 2 % от общия изходен обем на мрежата;
- в) всички точки, свързващи различни мрежи на операторите на преносни системи;
- г) всички точки, свързващи мрежата на оператор на преносна система с терминал на ВПГ (*LNG*);

д) всички съществени точки в границите на мрежата на даден оператор на преносна система, включително точките, които са свързващо звено с газов център. За съществени се считат точки, за които опитът показва, че е възможно да възникне физическо претоварване;

е) всички точки, свързващи мрежата на даден оператор на преносна система с инфраструктура, необходима за предоставяне на помощни услуги, съгласно определенията по член 2, параграф 14 от Директива 2003/55/ЕО.

3.3. Информация, която се публикува при всички важни точки и график, съгласно който се публикува такава информация

- (1) Операторите на преносни системи публикуват информация в Интернет относно статус на капацитета при всички важни точки на база дневни периоди като информацията се предлага в стандартизирана и лесна за ползване форма:
  - а) максималните технически мощности за двупосочен газов поток;
  - б) общия обем на договорени доставки и на доставки с прекъсване;
  - в) наличен капацитет;
- (2) За всички важни точки, операторите на преносни системи оповестяват наличния капацитет за период не по-малък от 18 месеца и актуализират информацията поне веднъж месечно или по-често, ако разполагат с допълнителна информация.
- (3) Операторите на преносни системи публикуват ежедневно актуализирана информация относно възможностите си да предлагат краткосрочни услуги (един ден и една седмица предварително), въз основа, освен всичко друго, на заявки, основни договорни ангажименти и редовни дългосрочни прогнози за наличен капацитет на годишна база за 10-годишен период относно всички важни точки.
- (4) Операторите на преносни системи периодично публикуват исторически данни за месечни максимални и минимални норми на използване на капацитета и средногодишни потоци във всички важни точки за последните три години.
- (5) Операторите на преносни системи поддържат ежедневни записи на действителните акумулирани потоци през последните три месеца.
- (6) Операторите на преносни системи поддържат архиви на всички договори за капацитет и всяка друга съотносима информация, свързана с изчисляване и предоставяне на достъп до разполагаем капацитет, до който съответните национални органи имат достъп с оглед изпълнение на своите задължения.
- (7) Операторите на преносни системи осигуряват лесни за използване инструменти за изчисляване на тарифи за предоставяните услуги и за он-лайн проверки на наличния капацитет.

- (8) Когато операторите на преносни системи не са в състояние да публикуват информация в съответствие с параграфи 1, 3 и 7, те се консултират със съответните национални органи и определят план за действие, който трябва незабавно да се приведе в изпълнение, но не по-късно от 31 декември 2006 г.